

KRISTAUS KARALIAUS

LATVAS

No. 47. Mt. XIX.

Lapkr.-Nov. 25, 1939

XXVI SEKMADIENIS PO SEKMINIŲ

EVANGELIJA

Mato 24, 15—35

ANUO metu Jėzus tarė savo mokytiniamis: Kuomet išvysite pranašo Danielio apskelbtą sunaikinimo nuobodą, stovinčią šventoje vietoje, — kas tai skaito, teišmano, — tuomet kas yra Judėjoje, tegul bėga į kalnus. Ir kas ant stogo, tenelipa žemyn ko nors pasiimtų iš savo namų, ir kas lauke, tenegrįžta savo juopos pasiimtų. Deja gi neščioms ir žindžiančioms tose dienose. Melskite, kad jums netektų bėgti žiemą ar subatoje. Nes tuomet bus didis suspaudimas, kokio nebuvo nuo pasaulio pradžios iki šiolei ir nebus. Ir jei tos dienos nebūtų buvusios sutrumpintos, neišsigelbėtų nei vienas žmogus; bet dėlei išrinktųjų tos dienos bus sutrumpintos. Tuomet jei kas jums sakytų: Štai, čia Kristus, ar tenai, netikėkite. Nes kilis netikrų kristų ir netikrų pranašų, ir jie darys didžių ženklų ir stebuklų, taip kad būtų įvesti į paklydimą (jei tai būtų galima) net išrinktieji. Štai, aš jums išanksto apskelbiau. Jei tat jums sakytų: Štai, jis tyruose, neišeikite; štai namų gilumoje, netikėkite. Nes kaip žaibas išeina nuo rytų ir pasirodo iki vakarų, taip bus ir žmogaus Sūnaus atėjimas. Nes kur tik bus maitos, susirinks ir arelių. Tuojau gi po tų dienų suspaudimo saulė aptems, ir mėnulis nebeduos savo šviesos, ir žvaigždės puls nuo dangaus, ir dangaus galybės bus pajudintos. Tuomet pasirodys danguje žmogaus Sūnaus ženklas, ir tuomet visos žemės giminės raudos ir matys žmogaus Sūnų, ateinantį dangaus debesyse su didžia galybe ir didenybe. Jis siųs savo Angelų su trimitu ir su skardžiu balsu, ir jie surinks jo išrinktuosius nuo keturių vėjų, nuo vieno dangaus pakraščio iki kitam. Mokykitės prilyginimo nuo figų medžio: kuomet jo šaka jau darosi minkšta ir dygsta lapų, jūs ži-

note, kad vasara arti. Taip pat ir kuomet jūs visa tai išvysite, žinokite, kad jis arti duryse. Ištikrųjų, sakau jums, šita karta nepraeis, iki visa tai įvyks. Dangus ir žemė praeis, mano gi žodžiai nepraeis.

LEKCIJA

Kolos. 1, 9—14

BROLIAI: ir mes nuo tos dienos, kurioje išgirdome, nesiliaujame meldęsi už jus ir prašę, kad jūs būtumėte pilni jo valios pažinimo visokia dvasine išmintimi ir išmone, kad elgtumėtės taip, kaip verta Dievo, jam visakuo patikdami ir nešdami vaisiaus kiekviename gerame darbe ir tapdami, Dievo pažinimu, sustiprinti visokia stiprybe sulig jo garbės galia parodyti su džiaugsmu visokiai ištvermei ir kantrumu, dėkodami Dievui Tėvui, kurs padarė mus vertus dalyvauti šventųjų tėvainystėje šviesoje, kurs išgelbėjo mus iš tamsybių valdžios ir perkėlė į savo meilės Sūnaus karalystę. Jame turime atpirkimą jojo krauju, nuodėmių atleidimą.

Devynioliktame šimtetyje Italijoje gyveno žymus muzikas, smuikininkas Paganini. Jis savo muzika taip sugebėjo savo klausytojų ūpą pagauti, kad žmonės manė, jog jisai buvo velnio mokinys. Tą durną manyimą jis turėjo prašalinti net laikraštyje, atspausdinant laišką nuo savo motinos, tvirtinant, kad jis tikrai gimė iš jos ir, kad jis yra tikras žmogus, o ne kokias piktoji dvasia. Ką gi žmonės neprasimanys?

* * *

Iš Evangelijų skaitome viename Kristaus prilyginime, kad valdovas savo vestuvių pokiliui pripildyti savo tarnais liepė surinkti visus, kuriuos ras ant viešelių ir kryželių. Net šiandien yra paprotys Palestinoje (šventoje Žemėje) pakviesti praeivius į vestuvių pokilį.

ŠVENČIAUSIOS JĖZAUS ŠIRDIES MALDOS APAŠTALAVIMAS

MALDOS APAŠTALAVIMAS ŠVENČIAUSIOJE JĖZAUS ŠIRDYJE

Bendroji intencija gruodžio mėnesiui, 1939 m.
Šventojo Tėvo Pijaus XII-to paskirta

Už Seminarijas, ypač Meksikoje ir dėl Meksikos.

KADA intencija: "Už Seminarijas, ypač Meksikoje", buvo patiekta šv. Tėvui jo patvirtinimui. Jo Šventenybė pasakė: "Pridėkite — ir dėl Meksikos". Tad, ši mūsų intencija yra trejopa: už seminarijas visame pasaulyje esančias, už tas Meksikoje, ir už tas kitas dėl Meksikos įkurtas.

Savo gražioje Enciklikoje apie Kunigystę, kurią kiekvienas katalikas turėtų perskaityti, popiežius Pijus XI-tas pabrėžia seminarijų svarbą Bažnyčios gerovei. Seminarija turi būti vyskupo akies lelutė, ir jo rūpesčių svarbiausias dalykas. Seminarijos svarba yra pirmeilė, be jos negalima apsieiti.

Tai pilnai tiesa, nes "kaip žmonių tikiybė ir dorovinė būklė priklauso didelėje dalyje nuo jų kunigų, taip kunigo ateitis priklauso nuo auklėjimo, kurį jis yra gavęs". Net Bažnyčios priešai tą pripažįsta. Todėl norėdami Bažnyčią panaikinti kokioje šalyje, kaip pavyzdžiui Meksikoje, jie uždaro seminarijas.

Nuo 1926 m. beveik visos Meksikos seminarijos buvo uždarytos. Kai kurios vyskupijos savo seminarijas dalinai yra atidariusios, tačiau daugumoje vyskupijų tai yra negalimas dalykas. Todėl Jungtinių Amerikos Valstijų Hierarchija (t. y. kardinolai ir vyskupai) yra atidariusi seminariją netoli Las Vegas, New Mexico, kad joje paruoštų kunigų Meksikai.

YPATINGA MISIJŲ INTENCIJA

Gruodžio mėnesiui, 1939 m.

Už Katalikiškus Universitetus Misijose

ŠVENTAS AMBRAZIEJUS

Gruodžio 7 d.

Šv. Ambraziejus buvo vienas didžiųjų Bažnyčios vyskupų, daktarų. Sakoma, kad vieną dieną, jo kūdikystėje, jam bemiegant, bičių spiečius nusileidęs ant jo lūpų, ir kiek

ten palūkterėjęs, pakilo į dangų ir išnyko. Gal tai poetiškas išreiškimas to saldumo, kuris paskui jo gyvenime iš jo lūpų plaukdavo, kada pamokslus žmonėms sakydavo. Jisai buvo Mediolano vyskupas; jo pakėlimas į tą žymią vietą buvo nepaprasta tuo, kad jis išrinkimo metu buvo to miesto gubernatorius. Jisai ypač atmenamas kaip draugas šv. Augustino, kurį atvertė į katalikų tikėjimą. Jis pasižymėjo uoliu Bažnyčios teisių gynimu. Labai išpuodingame atsitikime jis prie savo katedros durų užstojo kelią imperatoriui Teodosijui, neleido eiti į katedrą, ir kartu jam uždėjo viešą atgailą atlyginimui už skerdynes Graikijoje. Šv. Ambraziejus mirė 397 m.

LAVYBA

Ištikimybė Bažnyčiai. — Kada mes turime gerą Kristaus įsteigtos karalystės ant žemės žinojimą tada ir atsiranda uolumas, kuris verčia mus darbuotis, kad išlaikytume tos karalystės, katalikų Bažnyčios, vieningumą ir kad jos reikalus platintume. Šv. Ambraziejus nenustojo drąsos net prieš Imperatorių, o jo šventumas laimėjo net tokias sijas kaip Augustiną.

NURODYMAI PROMOTORIAMS

Gruodžio mėnesiui, 1939 m.

Brangus Promotoriau:

ADVENTAI artinasi ir kiekvieno dievoto kataliko mintys kreipiasi į tai, kaip geriau prisiruošus prie mūsų dieviškojo Išganytojaus priėmimo Kalėdų dieną. Pageidaujame, kad mūsų prisiruošimas Kalėdoms būtų prisiruošimas Kristų pasveikinti.

Aplink mus pasaulyje bus įvairūs dideli Kalėdoms prisiruošimai, bet labai aiškiai matosi, kad juose mažai bus atmenama apie Kristų. Prekyba, ne Kristus, medžiaginė nauda, ne dvasinis pelnas, bus ieškoma. Bizniui gerai praversti jokio darbo nesigailės, jam pašvęs savo laiką ir gabumus.

Ar įvyks ir šiame dalyke, kad šio pasaulio sūnūs yra išmintingesni negu šviesos sūnūs? Ar prisiruošime Kalėdoms ir Kristui užleisime pirmenybę tiems kuriems rūpi tik Kalėdų laikotarpio biznis? Mes turime iš Kristaus meilės nuoširdžiai stengtis per šį Adventų laiką dėti didesnes pastangas save

tobulinti, kad tuomi galėtumėme Kristų meilingiau pasveikinti Kalėdų rytą. Čia galime sau pavyzdžiu imti pasaulininkų uolumą, ne tame į ką jis kreipiamas, bet tame aukštame laipsnyje kuriame jie juo pasižymi.

Turime ruošti Kalėdoms malda, dažnu šv. Mišių išklausymu, maldingomis išpažintimis ir šv. Komunijos priėmimais. Tada mes tinkamai savo sielas priruošime mūsų Viešpaties užgimimui. Turime Jam ir įvairių dovanų suteikti. Čia Promotorius gali Išganytojui labai gražią dovanėlę suteikti platinamas Jo Švenč. Širdies reikalus išrašant naujų narių į Jo Švenč. Širdies pulką. Kokia tai būtų dovana jeigu kiekvienas Promotorius visame pasaulyje po vieną naują narį išrašytų į Maldos Apaštalybę Kalėdų metu! Tikrai nėra to Promotoriaus, kuris norėtų atsilikti šiame dalyke ir nepadovanotų Kristui šios dovanos.

Kalbėdami apie Kalėdas ir Kalėdų dovanas, būtų ne pro šalį padaryti vieną pastabą, kurios vykdymas padėtų daugiau pažymėti Kalėdų dvasinę mintį ir sumažinti vien pasaulinę ir materialinę šios šventės pusę.

Ar gi nebūtų daug gražiau jeigu Promotoriai savo kalėdinius sveikinimus išreikštų tokiomis kortelėmis, kurios mini tos gražios dienos šventą reikšmę? Tokios pasveikinimų kortelės būtų daug gražesnės, būtų pilnos reikšmės, ir net protingesnės negu tos šiokiškos netokios, be tikiškos minties, kurios dažnai vartojamos.

Tie, kuriems vien biznis iš kalėdinių kortelių rūpi, gamina tokias korteles, kuriomis pasitenkina tik pagony, bedieviai ir nekrikščionys, reiškia, tie kurie nenori prisiminti Kūdikelio Jėzaus, To prakartės, To Šventos Motinos Marijos, šv. Juozapo. Ar mes katalikai pasitenkinsime tokiomis pasveikinimo kortelėmis? Ar mes leisime, kad atvaizdai briedžių, gėlių, židinių, apsnigtų namų užimtų Kūdikelio Jėzaus, Jo Motinos, Trijų Išminčių, Angelų ir Piemenėlių vietą?

Vienydamiesi su Jėzumi Eucharistijoje ir prie Jo prakartės Kalėdų rytą melskime malonės būti vertais apturėti tą ramybę, angelų Betliejuje žadėtą "visiems geros valios žmonėms".

MARIJOS KŪDIKIS

ELLI Šionberg buvo vyriausioji turtin-gos protestantų šeimos duktė.

Tėvas mirė anksti. Motina antru kartu ištekėjo ir taip pat mirė staiga. Elli ir jos broliukai ir sesutės liko patėvio globoje. Patėvis Ellę atidavė į protestantišką pensjonatą. Gyvenimo mokykla buvo ją išlavinusi, joje išbujėjo pastabumas ir savistovumas. Tačiau apie katalikus ji girdėjo tik tai, kas yra blogiausia. Ji ėmė jų nekęsti. Vis dėlto jai labai patiko katalikų religijoje šv. Panelės garbinimas.

Joje ruseno tyli pagarba Dangaus Karalienei. Jos vardą visuomet tardavo jautriai ir beveik susijaudinus. Kartu su meile Marijai vystėsi jos meilė Jėzui.

Ji protaudavo:

— Kas negarbina Marijos, tas nevertas Jos Sūnaus...

Šie du vardai lyg žvaigždės švietė jos širdelėje, kai ji sugrižo į patėvio namus. Į jos rankas pakliuvo protestantiški veikalai puolą katalikų Bažnyčią, skiepiją neapkantą katalikams.

Mergaitės dvasia buvo pavojuje. Tiesos ji negalėjo sužinoti. Tačiau Marijos garbinimas vis labiau leido šaknis jos sieloje. Joje kilo tikro tikėjimo troškimas. Bet kuri religija tikroji? Ar tokia yra katalikybė, apie kurią tiek nepalankių dalykų buvo skaičiuoti. Juk esant tiekai protestantiškų sektų, neįmanoma, kad kiekviena jų būtų tikroju tikėjimu.

Elli pasiryžo melstis ir studijuoti šv. Raštą. Ypatingai mėgo naująją Įstatymą, šv. Pauliaus laiškus, kuriuose taip įtikinančiai įrodo Kristaus dievybę.

Praslinko šešios savaitės. Jos buvo mergaitei ištisa kančių grandinė. Jos siela buvo veik palaužta. Vieną sekmadienį ji norėjo jau gulti poilsui, tačiau čia pat blykstelėjo mintis:

— Nuoširdžiai paprašysiu Dievo, kad per maloningąją savo Motiną nurodytų savo valią ir išvestų mane iš klaidos.

Šnabzdėdama "Nuliūdusiųjų palinksmin-toja", užmigo.

Sapne ji regėjo aukštą, garbingą ir šventą Ponią. Tokio puikumo jokiam paveikslė nebūvo regėjusi. "Kelk, ir eik su manim" pasakė toji. Kelias ėjo žinomomis apylinkėmis į moterų vienuolyną. Moteris vedė ją per vienuolyno vartus į koplyčią. Ten ji liepė įeiti Ellei.

"Garbė Dievui" džiaugsmingai sušuko, "pagaliau suradau kelią!"

Iš ryto Elli nuskubėjo į vienuolyną. Tačiau joje kilo baimė. Linksma durininkės šypsena ją kiek nuramino ir sukėlė drąsos.

Viršininkei papasakojo Elli savo sapną.

— Ar pažintume tą ponią? — paklausė

viršininke.

— A! Tikriausiai! Ji buvo taip apsirengusi, kaip tamsta, sesele, bet tokio veido dar nebuvau mačiusi.

— Eime, paieškosime seserų tarpe.

Jodvi ėjo paveikslais papuoštu koridorium. Staiga Ellė sušuko:

— Taip atrodė toji ponია!

— Tai yra Dievo Motina Sopulingoji prie Sūnaus kryžiaus — pasakė viršininke.

— Tai ji!

Mergaitė pradėjo garsiai verkti.

Marija laimėjo šią sielą tikrajam tikėjimui. Irena Rutkauskaitė

DIDVYRIŠKA SIELA

BE galo didelė dvidešimt tūkstantinė minia išsiliejo į egzekucijos aikštę. Kai kurie iš jų jau diena prieš tai buvo susirinkę pas kalėjimo vartus šiaušdamies prieš valdžią, ir norėdami išliuosuoti nekaltą senelį-mokytoją. Taip gražiai, nuoširdžiai kalbėjo, mokydamas Dievą ir artimą mylėti... pasakodamas gyvenimą Numylėto Mokytojo, Jėzaus Nazariečio, į kurį pats buvo žiūrėjęs. Juk tai nebuvo prasikaltimas — o vienok Jisai surišta — o šiandien, nūn Jis turi ant kryžiaus numirti...

— Neleisiu, neduosiu švento senelio! — girdėt skleidžiantis po minią balsai...

— Nurimkit, nurimkit! Jį veda! — pasigirdo naujos pastabos minioje. Iš tiesų, sargybos kareivių apsuptas ėjo žilabarzdis, gražaus veido senelis. Jo akys malonių ir nekaltu gerumu žiūrėjo į susirinkusią minią. Jisai žinojo, kad tie žmonės Jį myli, kad norėtų ir galėtų Jį išliuosuoti.

Bet Jis buvo jau labai nusidirbęs ir be galo pasiilgęs savo mylimojo Mokytojo. — Jis jau norėjo mirti ir skirti pas Jį, o štai pasitaikė proga aukoti už Jį gyvybę — už Tiesą — už Jėzų — iš Jo meilės. Argi galima gražiau numirti?... Tad pamajo, pamajo ranka, o susirinkusieji taip nutilo, kad net tolymiansieji galėjo gerai girdėti Jo žodžius...

— Mylimi sūneliai! ačiū tariau jums už jūsų meilę, bet man jau laikas pasišalinti. Neklindykite man eiti pas Jėzų... Žiūrėkit! Štai kryžius... toks pat, ant kurio buvo mano

Viešpats prikaltas. O gerasis kryžiau!... Aš tavęs taip seniai trokštu, su pasiilgimu tave mylėjau, be paliovos tavęs ieškojau. Su džiaugsmu prie tavęs einu. Priimk mane mokinį, kaip priėmei Viešpatį. Paimk mane iš žmonių tarpo ir atiduok mane mano Mokytojui!...

Čia senelio balsas užsikirto... visi pradėjo verkti... O šventas senelis pats nusivilko savo rūbus, kad eitų kentėti. Pririštas jis prie kryžiaus, ir pastatytas, taip kad jis išstemtas pasirodė virš žiūrėtojų galvų...

Tūkstančiai, tūkstančiai akių žiūrėjo į jį, jų lūpos iš susijaudinimo virpėjo, bet visur mirtinoji tyla viešpatavo.

O jis pabalusiu nuo skausmo veidu, žilas tartum mirties galios paliestas pradėjo nuo kryžiaus kalbėti... mokyti... skelbti dangų ir Jėzų, kurį jis jau tarsi matė saulės skais-tume...

Ir dvi dieni jis taip kybojo ir mokino... ir dvi dieni žmonės jo klausė.

Pagaliau pritrūko kybančiam jėgų ir kvapo išdžiūvusioje jo krūtinėje — dar vienas atsidūsėjimas į Jėzų dar vienas... didžiulis pluoštas šviesos išspindo kur tai iš aukštybės ir apėmė šventąjį senelį, o šviesai ėmus kilti dangun, siela Kristaus didvyrio, Apaštalo Andriaus, skrido su juo.

Minia sulaikius kvapą, susigraudinus ir ašaromis apsipylus stovėjo... ir sustiprėjo tikėjime dėl didvyriškos mirties švento senelio... garbindama Dievą jo šventuosiuose.

Iš lenkų kalbos vertė Erškėtukas

Gražinkime Šeimą Dievui

1939 m., spalio mėnesio pradžioj ateina pas mane pasitarti jauna motina. Su šavim ji turi dviejų metų geltonplaukę garbiniuotą mergaitę.

— Tėve, ką turiu daryti, kad mano vyras nenori turėti daugiau vaikų? Jis pyksta ir skriaudžia mane.

— Ar jis eina sekmadieniais šv. Mišių išklaudyti? — klausiu.

— Ne; jau keli metai, kai velykinę apleidžia.

— O kaip pati? —

— Kai sirgau, negalėjau Paskui reikėjo mergaitę auginti.

Dabar atpratau ir gėda rodytis... —

— Suprantu. Jūsų šeimoj nėra Dievo; Jam neliko vietos, nors sąžinė protestuoja. Paklaudykit, ką aš jums pasakysiu: **gražinkite jūsų šeimą Dievui** ir surasite laimę.

— Bet kaip aš tai galiu padaryti? Nuo pat sutuoktusių dienos abudu nebuvom bažnyčioj, nei prie Sakramentų.

— Žinoma, gaila, kad taip atsitiko. Visgi matau jūsų širdyje, o gal ir jūsų žmogaus sąmonėje užsiliko tikėjimo kibirkštis. Ar judu kada svarstėte, kalbėjote, koks yra moterystės tikslas? — paklausiau.

— Tai visiems suprantama. Nebuvo reikalo kalbėtis.

— Bet jeigu jūs ir jisai būtumėt žinoję, kad svarbiausis

moterystės tikslas yra žmonių giminės praplėtimas, auginant visus V. Dievo gaunamus šeimai vaikelius, — nebūtų kilę nesusipratimų. Ant-raeilis tikslas — savitarpė parama kaip kūno srity, taip dvasios gyvenime.

— Bet, tėve, sunku gi išauginti visus galimus sulaukti vaikelius; ar gi nėra išimčių? — nekantriai paklausė.

— Tikrai, kartais labai sunku tėvams pernešti jų lūmo ir pareigos skausmus ir darbą, sunkenybės ir nepasisekimus, liūdėsį ir baimę beauginant ir beauklejant vaikučius, bet ar žinot kada taip būna? —

— Kada? —

— Kai tėvų tikėjimas į Dievą, į amžiną atlyginimą danguje pranyksta iš jų širdies. Kai jiems atrodo, jog negali pasišvęsti moterystės tikslams, kuriuos V. Dievas nustatė. Tada pasiskiria savo tikslus: savimeilę, prabangą, ištaigas; tada pradeda ieškoti "išimčių".

— Bet jeigu abudu sutinka?...

— Taip, jei sutinka nesinaudoti įgautomis moterystės sakramentu savo teisėmis, jei abudu sutaria santūrą, — tame nieko nėra peiktina.

— Sunkiai galimas dalykas. —

— Aišku, o vis gi dažnai pasitaiko. W. G. Young, An-

glijos katalikų rašytojų narys, pasakoja savo gyvenimo tragediją "Universe". Jis rašo:

"Prieš keletą metų stojau su moterimi prie altoriaus, kur V. Dievas mudu sujungė Moterystės Sakramentu. Ji turėjo geriausias savybes, kurių galėtų pageidauti vyras ir kartu su ja mano gyvenimas skriejo saulėmis. Daugiau negu kartą V. Dievas ją apdovanojo stebėtina motinystės palaima ir mudu buvome begalo laimingi. Bet šiantie tamsūs skausmo debesys apdengė mudu ir mudu nesam kartu.

"Kartą savaitėje vykstu į gražias Surrey apskrities apylinkes, kur yra didžiulė dirksniam gydyti įstaiga, vadinama silpnapročių ligoninė. Čia mano mylimoji leidžia savo dienas, ilgas, sunkias dienas, nes ji yra pamišus. Ten mano šventybė. Apsiblausus, išbalus, guli ji lovoje, mirus pasauliui ir supratimui. Buvusis gražutis jos veidas perkreiptas; jos šypsnis sustingęs. Kai pabučiuoju brangiasias jos lūpas, — nēr atsakymo nuo jos, kurią aš taip labai mylėjau, nors ir dabar ji laiko mano širdies raktus.

"Kelionė atgal į Londoną man buvo sunki. Kaip aš galiu pasakyti grįžtas į šeimą, kur nēr žmonos nei motinos? Mažieji klausia, kada sugrįž

mama, ir tētė negali jiems pasakyti. Grįždamas aplankau mažą bažnytelę, kur amžinai adoruojamas Švč. Sakramentas. Čia, šiame ramybės danguje, kur visa tylu ir ramu, pakeliu savo nukamuotą širdį prie Dievo, išpasakoju Jam savo vargus ir aš išeinu daug laimingesnis žmogus, nes aš pavedžiau mano sielą savo Kūrėjui, ir Jis man teikia naujos drąsos kovoti šią sunkią gyvenimo kovą.

“Gal kurią dieną Dievas ras galimu išklaustyt mano prašymą. Tuo tarpu aš galiu vien tikėtis ir melstis”.

— Panašių nuotykių, Tamsta, be abejo pati žinai daugiau. Tai rodo, kad nelaimės metu santūra yra galima ir būtina. Ji nesunkesnė ir laimės dienomis, nes visa galime Tame, kurs mus stiprina. Tad, jei judviejų gyvenime, esant rimtoms priežastims, pasireiškia santūra, t. y. nesinaudojate Moterystės Sakra-

mento teisėmis, — būkit ramūs: Dievui nenusikalstate.

— Bet, tėve, didelė šeima — didelis apsisunkinimas. —

— Aišku, be aukų, o kartais ir be didelių aukų neapsieinama: tenka pakelti gyvenimo našta, ypač, kad ją palengvina Dievo malonė, pagalba, — ji pasidaro nesunki.

— Man sakė pagyvenusios moterys, kad sunku tinkamai išauginti gausią šeimą.

— Ką gi tamsta vadini “tinkamai”? — paklausiau.

— Kaip reikiant.

— Taigi, kiekvienai tėvai duoda vaikams mokslo ir palieka turtų pagal savo išgales. Ne visi tėvai gali siųsti vaikelius į universitetą ir palikti milijonus. Tėvai yra įpareigoti suteikti vaikeliams pagrindinį, esminį auklėjimą, t. y. tokį, kad suprastų ir atsiektų tikslą, kuriam V. Dievas juos leido pasaulin — t. y. amžiną laimę danguje. Ši-

tie gi dalykai prieinami vargingiausiems tėvams, nepaisant kiek jie turi vaikelių. Ir jų pačių laimė danguje padidės su kiekvienu vaikiuku, kurį jie pridėjo prie išrinktųjų skaičiaus.

— Bet kai yra vaikelių mažiau šeimoje, lengviau juos prižiūrėti, apsaugot nuo sugedimo.

— Neapsigaukit: lengviausiai sugadinami vienturčiai, — jie išpaikinami.

Štai mano jums patarimas. Judu kartu su V. Dievu esate bendrakūrėjai naujos kartos. Nenusikalskite Dievo nuostatams ir šventai motinystei. Abudu grįžkite prie Dievo, eikite šventų sakramentų ir užsitikrinsite Dievo palaimą, savo šeimai.

Susimąsčius jaunoji motina kiek laiko tylėjo, paskui atsisveikinus, išėjo. Dieve, grįžk į jų šeimą!

Kun. K. A. Matulaitis, MIC.

3

Laimingo Gyvenimo Pagrindai

Jaunų tėvų rūpesčiai

Džiaugiuosi, kad “Draugas” pasiekia daug jaunų tėvų, jaunų šeimų. Tikiuosi, jiems bus naudingos tolimesnės pastabos, besistengiant paruošti savo “angelėliams” — vaikučiams laimingą ateitį.

Auklėjimo tikslai

Vaikelių auklėjimo tikslai yra vienas svarbiausias — pir-

maeilis ir kiti antraeiliai tikslai.

Kaip kiekvieno asmens gautinis svarbiausias gyvenimo tikslas yra amžinoji laimė danguje, taip vaikučių auklėjimo svarbiausias tikslas yra paruošti vaikelį sielą dangui.

Antraeiliai, laikinieji tikslai: šviesus protas, galinga valia, iniciatyva, kūryba, pro-

fesija etc. Šių tikslų siekiama, einant mokyklose atatinamus mokslus.

Religinio požiūriu imant, mums aišku, kad Dievo teisme tėvai nebus klausiami, ką jie yra darę, kad daugiau pinigų, turto paliktų savo vaikams, nebus klausiami į kokią vietą juos iškėlė, — ne! Juos klaus, ar paruošė savo vaike-

lių sielą amžinam išganymui. Teks atsakyti, ar tėvai padėjo vaikeliams atsiekti to šventumo laipsnį ir tame luome, kuriame Viešpats norėjo, kad jie būtų.

Namų nuotaika

Didžiausi vaikelių pasaulyje geradariai yra tėvai. Tėviška meile juose myli savo atvaizdą ir panašumą, savo džiaugsmą ir ateitį, savo gražiuosius prisiminimus ir buvusį vargą. Vaikeliai juodu sujungia ne vien prigimtaine, bet ir antgamtime meile. Toji meilė kyla iš Visatos Kūrėjo. Nuolatine jam pagarbos ir padėkos giesmė — gyvenimas sudaro šventą namų nuotaiką.

Gera yra jaunutei širdžiai tuose tėvelių namuose, kur abudu tėveliai myli Dievą, ir stengiasi pilnai Jo valią įgyvendinti.

Toj šeimoje žydi tvarka, taika, meilė, pamaldumas, susiklausymas, savitarpė pagalba bei pagarba.

Jaunutis kūdikis tų dalykų neskiria, bet jaučiasi laimingas. Tikrai, laimingos kūdikystės dienos, kai jos ramiai skrieja mylinčių tėvelių

namuose, kuriuose visa yra perimta šventa Dievo baime ir tikruoju pamaldumu. Čia ištarti pirmieji vaikelio žodžiai, čia pasireiškė jo mintis, jo norai ir siekiai.

Gerųjų tėvelių namai yra pirmoji mokykla

Norint į gerą pakreipti vaikelio protą, jo pirmuosius protingus norus, — reikia, kad jo tėvelių namuose būtų tai, ką tėvai nori įdiegti į jauną širdį. Kadangi jie nori vaikelį paruošti dangui, tad dangaus atmosfera — nuotaika turi pažymėti namus. Religija turi turėt sprendžiamos įtakos tėvų gyvenime, jei norima, kad pradėdas vystytis kūdikio protas pasirinktų tą pat linksmą.

Iš to galime suprasti, kolėl Bažnyčia kreipia daug dėmesio į tai, kad jaunieji tėvai būtų abudu geri katalikai, suprantą moterystės luomo ne vien teises, bet ir pareigas.

Gyvenimas moko, kad nelaimė grėsia tai šeimai ir jos vaikeliams, kurioje yra viena pusė atšalusė — atitolusi nuo

tikėjimo, ar visai metusi Dievą ir nepaisanti Jo valios. Tikrai, tokioje šeimoje negali būt religinės nuotaikos, kurios pasigenda kūdikio širdis. Ji maitinama priešingumais per pirmuosius 3 ar 4 metus, kol 5 ar 6 metų kūdikis stos į pradžios mokyklą. Gerai, jei toji mokykla bus tikišinė, parapiinė. Nors su vargu, bet ji gali daug ką papildyti ir pataisyti iš pirmųjų kūdikio metų išpūdžių.

Išvada

1. Geram kūdikio auklėjimui reikalingi ne vien patogūs vystyklai, bet labiau tėvų religinė dvasia ir jų meilė.

2. Kūrikį dangui auginant, jisai turi pat gyvenimo pradžioj pajusti, jog tikėjimas yra svarbiausias gyvenime dalykas.

3. Geras tėvas ir gera motinėlė pamoko savo angelėlį melstis gerajam Dievuliui, kūdikiui prieinamu būdu, pirmuoju jo protelio pasireiškimu.

4. Tėvelių namai yra kūdikiui laimės vieta ir jo pirmoji mokykla.

Kun. K. A. M.

LAŠAS ANT AKMENS

Bažnyčia labai pageidauja, kad tikinčių namuose kryžius ir šventi paveikslai būtų pakabinti žymioje vietoje. Kartais yra tokių kurie jėms duoda nežymią vietą savose namuose. Tokie būtų buvę sugėdinti jeigu būtų aplankę ką tik baigusios New Yorko Pasaulinės Parodos ofisą. Parodos galva, Grover A. Whalen, savo ofise turėjo Švenč. Jėzaus Širdies paveikslą pakabintą žymioje vietoje. Tas paveikslas buvo jam dovana suteikta garsaus menininko kiniečio, prof.

Chang Shan Sze. Reiškia ir moderniškame ofise yra vietos mūsų Išganytojaus paveikslui. Taip ir turi būti.

* * *

“Kristaus Karaliaus Laivas”

Marijonų Rėmėjų savaitinis laikraštis

2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Tel. CANal 7790

Marijonų Rėm. mokestis ir “Laivas” metams \$3.00
Svetur metams \$3.00 Atskiras numeris 5c
Vien laikraščio “Laivo” prenumerata metams \$2.00
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Tel. CANal 7790

O, KAD MATYČIAU!

DAR nepraėjo tie laikai, kada užsidegę, aukso ieškotojai viską aukojo savo pasiryžimui įvykinti. Kiek jėgų, darbo, pastangų aukojama aukso grūdelio suradimui. Kiek kliūčių tenka nugalėti. Kiek pasiaukojimo tame darbe padaroma. Reikėtų susižavėti jų darbu ir tiesos ieškotojams. Jų šiandien ir netrūksta, ir skaičius auga. Atsimintina gausi iš protestantų ir katalikus perėjusių statistika, Kinijoje — gausus apskriktijusių skaičius. Tie skaičiai byloja, kad tiesos ieškotojų eilės didėja. Bet palyginus tai su žmonijos visuma, tie skaičiai dar nedžiugina mūsų. Mat, pasak Fiedlerio, tuščiagalvių dauguma yra pastoviausia pasaulio dauguma.

Bet, matant, tą klaiko žmogaus klaidžiojimą tiesos ieškojime, tą, sakytum, bastytąsi miško tankumyne, klausai:

— Kodėl Dievas ne visiems žmonėms suteikia pilną tiesos pažinimą? Kodėl ir kilnieji tiesos ieškotojai, ištikimi, geri sąžiningi žmonės, paaukoję tiek daug jėgų ir pastangų tame darbe, vis dar pasilieka prieblandoj. Tikrai, ne vienam atrodo keistas Kristaus elgesys, nušviestas šios dienos Evangelijos pasakojime. “Kai jis artinosi į Jeriką, atsitiko, kad vienas aklas sėdėjo prie kelio elgetaudamas... Jis šaukė. Dovydo sūnau, pasigailėk manęs... Jėzus jam tarė: regėk”... (Luk. 18, 35-41).

Kodėl Kristus taip skubotai, be jokio delsimo, išgydo aklą elgetą, o leidžia tūkstančiams pasilikti dvasios aklume. Jis nuima aklumą nuo akių, o palieka klaidžiojančius ieškojimo kely. Jis žiūri į Jeruzalę ir dejuoja:

— O, kad tu pažintum... Bet nuo tavo akių dabar tas paslėpta.

Ir eilės “kodėl” ir “kam” susipina žmogaus galvoje. Iškyla prieš akis žeme prisidedas ir dangų remias klausukas: kodėl visa tai nuo mūsų akių paslėpta?

Mat, esama paslapčių, kurių žmogaus protas suprasti negali. Į jas, Fiedlerio žodžiais tariant, Dievas neleidžia žmogui kištis. Ribotas žmogaus protas nepajėgia ir nepajėgs pilnai išsemti dievybės. Žmogaus smegenis,

nepaisant visų iki šiol pasiektų laimėjimų, yra vis dar mažame kauše uždarytos. Mes nesame vispusiškai pažinę, žemės. Ir gamta apkrauna mus nuo kojų ligi galvos paslaptimis. Taip dedasi su daiktais, kuriuos mes galime apčiuopti, pasverti, išmatuoti, suskaičiuoti. Ta žmogaus koja sutrypta žemė tyčiojasi iš jo savo paslaptimis. O ką bekalbėti apie jos Kūrėją!

Pakartokime tautų apaštalo Povilo žodžius:

— Dabar mes matome atspindį, lyg mįslę, tuomet gi veidas į veidą. Dabar aš pažįstu dalimi, tuomet pažinsiu, kaip aš esu pažintas.

Ir teisingai. Nes žemiškas žmogaus gyvenimas tėra tik vaiko mokslas. Tai perėjimas. Slenkstis. Tiltas. Sakytum artėjimas. “Ne pats tikslas, bet kelias į tikslą. Ne miestas, bet tik laikina sostinė. Ne tėviškė, bet ištrėmimo dienos svetur” (Fiedler). Tat visai nėra pagrindo nusiminti. Tas ieškojimas, veržimasis prie Saulės jau turi savyje ieškančiam pažadėtą atradimą. Tik atradimas ne pradžioje ieškojimo. Ne šiandie. Galutinis atradimas ryt. Tik tada mes suprasime visus kodėl.

Bažnyčia moka, kad tikėjimas yra Dievo dovana. Taigi pats atradimas yra Dievo rankoj. Iš žmogaus pusės turi būti tik nuoširdus ieškojimas. Radimą skiria Dievas. Jei tiesos ieškojime Dievas savo pagalbos rankos neišties, visos ir geriausios žmogaus pastangos jo neįves į Dievo Karalystės gyventojų eiles. Žmogus savo jėgomis ateiti gali tik ligi slenksčio, ligi durų. O toliau nė žingsnio:

Bet prašančiam Dievas savo malonę visada suteikia. Ir čia suprantama, kad Karalystės vaikai turi dažnai prašyti savo Tėvo, kad klaidžiojantiems už Karalystės ribų žmonėms Jis ištiestų savo pagalbos ranką.

K. R. Liūkas

Kas laimėja savo gyvybę, praras ją, ir kas dėl manęs prapuldytų savo gyvybę, ras ją. (Mato X, 39).

1085278

Pasikalbėjimai Prie Ežero

Pėpėcė Emicė

Ar mūsų dėkingumas tikras?!?

Kada švesite "Thanksgiving Day" ar Padėkonės Dieną? Vienos mūsų valstybės šves šią svarbią dieną pagal prezidento Roosevelto nurodymų, lapkričio 23 d., t. y. vieną savaitę anksčiau negu paprastai švenčiama. O kitos valstybės ir miestai žada laikytis senų papročių, švesdami tą šventę per paskutinį lapkričio mėnesio ketvirtadienį, t. y. lapkričio 30 d. Manau, kad dauguma žmonių norėtų laikytis tradicinės dienos. Biznieriai stengiasi perkeisti dieną, kadangi tada būtų daugiau laiko prisirengti prie kalėdinių išpardavimų. Bet nēr abejonės, kad visų mokyklų studentai norėtų tą dieną švesti ir prezidento nurodytu laiku ir vėl tradicijiniu laiku. Štai, gražiausia proga dvigubai linksmintis!

Matosi, šioji šventė prarado visą savo tradicinę reikšmę. Penmainydamas Padėkonės Dienos paminėjimą, mūsų Jungtinių Valstybių prezidentas Rooseveltas nurodė, jog laikas iki Kalėdų visad būna pertrumpas ir biznieriai negali tinkamai prisirengti prie tų švenčių. Atšventus Padėkonės Dieną vieną savaitę anksčiau pasidarytų daug daugiau laiko reklamai ir kalėdinių pirkinų išpardavimui. Reiškia, toji diena prarado visą savo tradicinę reikšmę. Padėkonės Diena pasidarė tik kita biznio proga, kada kalakutai ir kiti skanesni valgiai yra parduodami. "Toji diena neturi pakenkti Kalėdų bizniui. Tegul tradicijos eina vėjais", taip atsako biznieriai.

Mūsų valstybės užmiršta tos dienos tikslą: dėkoti Dievui už visas metų, o ypač piūties, malones. Dabar šioji šventė tapo skanių ir retų valgių simboliu. O pilgrinai, kurie įsteigė šią šventę, norėjo padaryti religinę šventę, o ne vien tik iškilmingų vaišių šventę.

Mes katalikai kaip tik galėtumėm gražiai švesti šią šventę. Toji diena yra atliekama nuo darbo ir labai lengvai galime nueiti į bažnyčią išklaudyti šventų Mišių, pasimelsti, padėkoti Dievui už visas metų dovanas ar malones ir tik tada eiti prie skanesnių pietų.

Nuoširdus dėkingumas reikalauja, kad mes

pripažintum Dievui visų malonių dovanojimą. Ir tai yra labai svarbi mintis. Dažnai priiman gyvenimo laimėjimus lyg tai būtų paprasčiausias dalykas mūsų gyvenime ir užmirštam, kad Dievas, Kurs davė mums tas malones, gali greitai ir jas atimti įvairiais būdais. Nuoširdus neturtingas žmogelis irgi žino kame jis turėtų būti dėkingas Dievui, ypatingai mūsų laisvojo šalyje. Pripažinę Dievą kaipo malonių šaltinį tarkime širdingą aciū savo maldomis ir gerais darbais. Savo pamate Padėkonės Diena turi gražią mintį ir nors mes katalikai, vienintėliai pasaulio tikriausi krikščionys, turėtumėm tinkamai tą dieną praleisti. Taip, reiškime dėkingumą Dievui už visas gausias Jo malones ir džiaugkimės, ypač už tą laisvę, kuria šioj šalyj džiaugiamės.

Linksminkimės ir dėkokime Dievui, nes Jis mus myli!

Pagoniškos Kalėdų atvirutės

Kitas gražusis Bažnyčios paprotys yra iškraipytas. Nuo pirmųjų krikščionybės amžių, krikščionys siųsdavo viens kitam širdingus linkėjimus, su maldavimu, kad Kūdikėlis Jėzus laimintų ir duotų savo malonių šventėms. Visi dalindavosi linksma žinia, kad Jėzus Kristus atėjo į pasaulį mus išganyti. Taip, krikščioniškas pasaulis džiaugdavo si Kristumi.

Šiomis dienomis pasaulis sveikina visus Kalėdų metu bet ne Kristaus malonių linkėjimais. Pasauliečiai siūnčia viens kitam visokius kvailus dalykėlius ir paveikslėlius, kurie neturi jokios reikšmės. Nemanytum, jog Kalėdų metu švenčiame Kristaus gimimo dieną! Kristaus gimimas nebeturi reikšmės kalėdinių švenčių apvaikštinėjime, kai didžioji dalis šio pasaulio žmonių sveikinas.

Sulyg paduotų statistikų, 90 nuoš. visų išparduodamų kalėdinių sveikinimo atviručių neturi jokios krikščioniškos dvasios, jos užmiršta visiškai tikrą Kalėdų mintį. Kadangi visas dalykas dabar yra biznierių rankose tai kitokių dalykų negalime ir laukti.

Kai perkame drabužį ar kitus rakandus, norime, kad perkamas dalykas atitiktų tikslą ir reikalą. Kai reik pirkti kalėdinių atvi-

ručių tai tos taisyklės visiškai nesekame. Jei žmonės prašytų krikščioniškų atviručių, ir net biznieriiai pristatytų reikalaujamus linkėjimus.

Krikščioniškomis Kalėdų atvirutėmis duokime pasauliui žinoti, kad Kalėdų metu mes džiaugiamės Kristaus gimimu!

Ir vėl iš naujo

Jautis ēda žolę, ir mes valgome jautį; kirmėlės mus ēda po mirties, ir paukščiai sulesa kirmėles ir tokiu būdu gamta tvarkosi su lyg Dievo nustatytu planu.

Ar taip?

Nēr priešo, nēr mūšio; nēr mūšio, nēr pergalės; nēr pergalės, nēr ir laimėtojo vainiko.

Mūsų Dievas

Karo kapelionas pribėgo prie sužeisto kareivio.

“Bet Tėveli”, dusliai tarė kareivis, “aš nepriklausau jūvie jūsų Bažnyčios”.

“Tiesa”, atsakė karo kapelionas, “bet priklausai prie mano Dievo. Man to ir užtenka!”

Brolis Morkus Nizietis

AR girdėjote kalbant apie Morkų Nizietį? Aš vaikščiojau Jungtinių Valstybių pietuose sausio pradžioj ten, kur sprogs ta kaktusai ir didingos palmės judina savo vėduokles. Kas daugiausia mane užgavo nuo pirmojo susitikimo su pietumis, tai buvo padūkęs entuzijazmas, kuris ėjo lydėdamas nuo San Francisco iki aukščiausio laipsnio Fenikse ir Tuskone. Dėl Morkaus Nizietio! Jo vardas buvo visų lūpose, jo vardas buvo įskaitomas kiekviename Arizonos valstybės automobilio užrašė, jo vardą turėjo ketionių vadovai, kiekvienas žurnalas garsino jo garbę.

“Kas gi yra tas Morkus Nizietis?” paklausiau. Paskui gavau šio labai gerbiamo Arizonos pionieriaus, pirmo baltojo ir pranciškono, mindžiusio 1539 m. Arizonos žemę, gyvenimo darbuotojo apžvalgą. Nuo to laiko jau yra lygiai 400 metų.

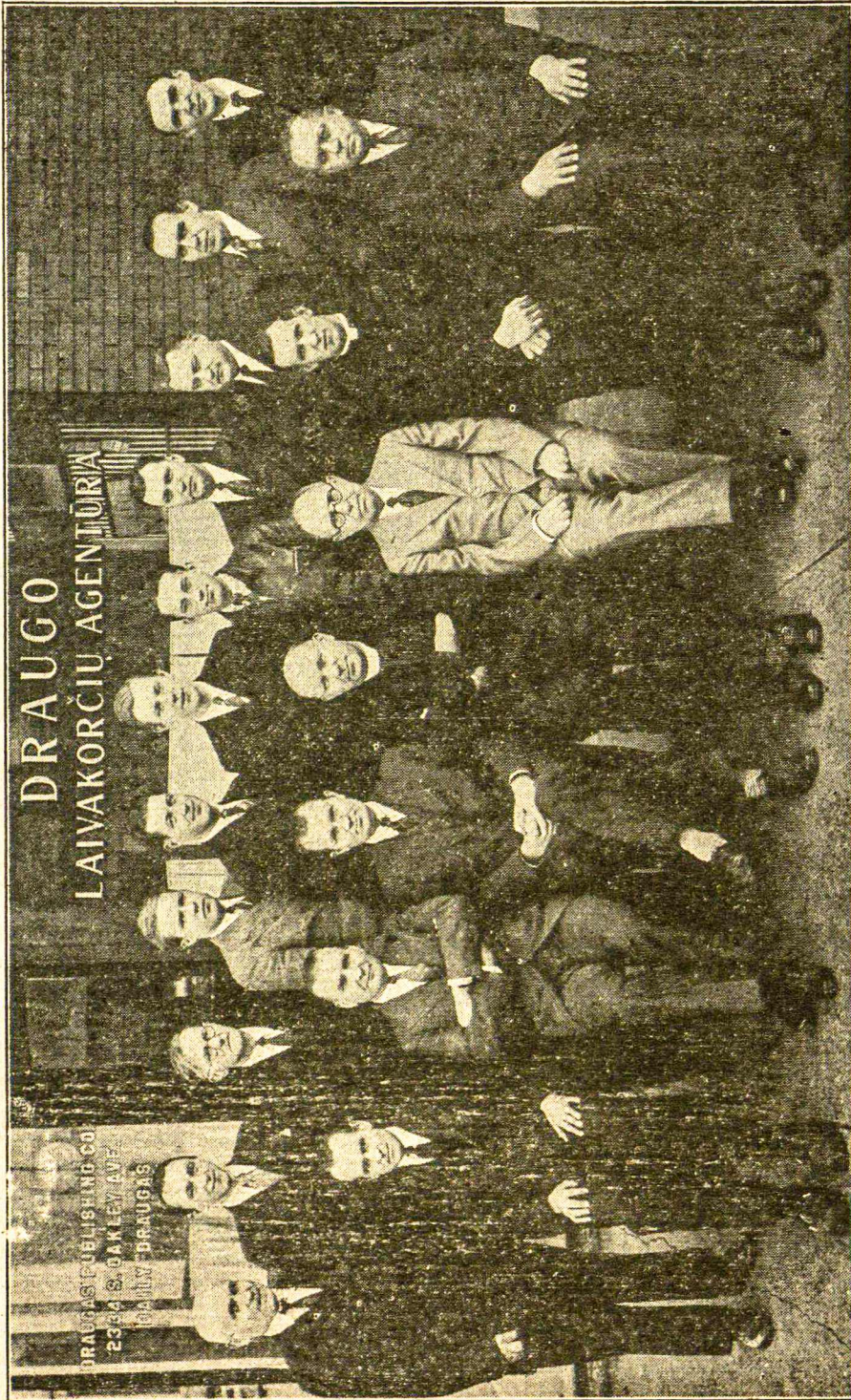
Brolis Morkus Nizietis gimė to paties vardo mieste, Savua hercogijoje, Itaujoj. 1531 m. jis atvyko į Meksiką, kviečiamas Zumaragos vyskupo Pranciškaus Juan, ir buvo supažindintas su vicekaralium Antonio Mendoza. Šis vicekaralius priėmė Morkų, kaip tinkantį sunkiam tyrimo darbui dirbti kraštuose toliau į šiaurę šių dienų Arizonoj ir Naujojoje Meksikoj. Jis iškeliavo iš San Migne Meksikoj 1539 m. kovo mėnesį, išvyko pranciškono brolio Onorato, milžino Movro ir daugelio indėnų lydėdamas. Balandžio mėn. 12 d. jis persiveržė į Arizoną ten, kur dabar esąs mažas Lošiel miestelis; akmeninis paminklas su gana aukštu kryžium turi tokį užrašą: “Per šitą šv. Rapolo slėnį brolis

Morkus Nizietis, Pranciškonų Ordino vicekomisaras, pasiūstas Meksikos vicekaraliaus, įžengė į Arizoną. Jis pirmasis europietis perėjęs Uolos kalnus 1539 m. balandžio 12 d.”

Šis puslapių knygelė, parašyta pranciškono tėvo Menard Geiger, Santa Barbara provincijos istoriko, reikšmingai prisidėjo prie ketvirtojo Arizonos šimtmetinio jubiliejaus pasisekimo. Šitas tėvas aprašė pranciškonų veiklą tarp indėnų nuo atvykimo iš Nizos iki mūsų laikų. Ten galime rasti smulkius pranešimus apie misijas pas primiečius, pagapiečius, apasiečius, jumiečius ir nazajiečius.

Širdingai mus džiugina ir stebina pietų Arizonos broliai per šią metų šventę. Teisingai mes didžiuojamės tais pranciškonais, kurie prapuolė aukštų kalnų sniege arba sudėgė Arizonos dykumų saulėje, atliko pionierių darbą su ta pačia pasiaukojimo ir meilės dvasia, kuri charakterizuoja jų garbingus pirmatakus. Jie veikė su prielankumu, be kurio būtų buvę sunku, beveik negalima rasti gerų ir tinkamų mūsų laikais darbininkų. Ilgas misijų katalogas pas Arizonos indėnus yra vien tik pranciškonų žinioj. Jie patys neieško teisėto savo darbų įvertinimo. Jie pasiaukoja, kaip darė ar darytų šv. Pranciškus, Dievo garbei ir Kristaus karalystės plėtimui. Matant pranciškonus, bedirbančius tarp indėnų šitų dykų ir vienišų kraštų apylinkėse, užtenka susidaryti neišdildomam didvyriškumo atsiminimui ir iškalbingoms varžyboms sielų išganymo darbe.

DIENRAŠČIO "DRAUGO" PERSONALAS

Sėdi iš kairės į dešinę: Br. J. Peldžius, M.I.C.; Ig. Sakalas; L. Šimutis; Kun. J. Mačiulionis, M.I.C.; P. Tu-
 masonis; Kun. J. Dambrauskas, M.I.C.; Br. S. Montvidas, M.I.C. Antroj eilėj iš kairės į dešinę: Br. J. Apštega,
 M.I.C.; A. Skirius; Br. J. Saibutis, M.I.C.; P. Klikimas; J. Pilipauskas; F. Juška; M. Juozaitis. M. Pavilionis; J.
 Kulikauskas; K. Boguslovas; Br. V. Žvingilas, M.I.C. Draugo personale randasi ir Kristaus Karaliaus Laivo
 didesnė personalo dalis. Prie K. K. Laivo dirba Br. J. Peldžius, M.I.C., A. Skirius, J. Kulikauskas ir Br. V.
 Žvingilas, M.I.C. Draugo 30 metų jubiliejinis paminėjimas įvyko lapkr. 19 d., 1939 m.

Ivykiai Katalikų Pasaulyje

Nauja Pijaus XII Enciklika

Švenčiant Amerikos Katalikų Hierarchijos 150 metų sukaktį, Popiežius Pijus XII lapkričio 12 d. išleido enciklikinį laišką, adresuotą J. Amerikos Valstybių vyskupams.

Naujoje enciklikoje Popiežius ragina spręsti Amerikos kapitalo ir darbo problemas, apgailestauja Amerikos viešosiose mokyklose neturėjimą religinių pamokų ir ypač daug reiškia gilaus liūdėsio dėl divorso ir gimdymų kontrolės plitimo.

Visus, kurie rūpinasi žmonių sielomis, popiežius ragina kovoti su divorso ir gundymų blogiu. Jo šventenybė pareiškia, kad socialis klausimas, kuris ir J. Amerikos Valstybėse yra neramumų priežastimi, didžiai reikšmingas dalykas. Jei norima teisingai išspręsti kapitalo ir darbo, turtuolių ir vargšų gyvujančius rimtus nesuipratimus, reikia pirma įgyvendinti krikščioniškos etikos principus. **Darbininko atlyginimas turi būti teisingas ir atitinkamas**, kad jo šeima turėtų padarius gyvenimo patogumus. Kiekvienas turi gauti darbo. Darbininkai ir darbdaviai reikia leisti organizuotis ne kitokiais sumetimais, kaip tik teisingumo siekti.

Jo šventenybė pabrėžia: "Mes didžiai apgaile, kad taip daugely J. A. Valstybių mokyklose krikščioniška religija paneigta. Taip negali tęstis be šiurpių pasekmių".

Katalikų Universiteto Sukaktis

Šiomet sukanka 50 metų nuo įsisteigimo Katalikų Universiteto Washingtone. Šis aukštinis jubiliejus buvo iškilmingai atšvęstas: pradėtas Pijaus XI istoriškuoju laišku 1938 m. spalio 12 d. ir baigiamas tik šiais metais. Jo šventenybės Pijaus XII pasakyta kalba per radijo (1938 m. lapkričio 13 d.).

Katalikų Universitetas yra įsteigtas ir išlaikomas Amerikos vyskupų. Per iškilmes svarbiausią kalbą pasakė universiteto rektorius prel. J. M. Corrigan, S.T.D.

Amerikos Katalikų Universitetas per 50 metų daug gero nuveikė šio krašto katalikų gyvenime.

Suomija Atmetė Rusijos Reikalavimus

Rusijai buvo pastačiusi tokius pat reikalavimus kaip Estijai, Latvijai, Lietuvai ir Suomijai, kuri turi tik apie 4 milijonus gyventojų. Tačiau ilgai trukusios derybos nutrauktos, suomia griežtai atsisakė priimti tuos reikalavimus, nes tas jų nepriklausomybę pažeidžia. Argi nesigėdys didžiulė Rusija puliti Suomijos?

Norėjo Nužudyti Hitlerį

Kai Hitleris sakė kalbą lapkričio 8 d. Miunchene, jam buvo užtaisę laikrodinę granatą. Bet matyt buvo blogai laikas apskaičiuota ar jis anksčiau pabaigė kalbą, kad granata sprogo 11 minučių vėliau, kai jis jau buvo išėjęs. Per sprogimą žuvo 8 visai nekalti žmonės ir apie 60 sužeistų. Kas norėjo Hitlerį nužudyti, dar vokiečiams nepavyko sužinoti.

Vokietijoje Bus Revoliucija

Spaudoj rašoma, kad Vokietijoje gali įvykti revoliucija.

Esąs nužudytas žymus Bavarijos katalikas — princas Rupprechtas. Jis buvęs kviečiamas atskirtos Bavarijos valstybės karaliumi. Bavarija yra — katalikiška Vokietijos dalis. Ji jau seniai nori atsiskirti nuo pagoniškosios ir protestantiškosios Vokietijos.

Dabar vyksta žymus bavarų judėjimas už nepriklausomybę.

Vėl Atsivertė į Katalikybę Žymi Rašytoja

Žymi Amerikos rašytoja Frances Parkison Keeyes, buvusio New Hampshire gubernatoriaus žmona, neseniai buvo priimta į Katalikų Bažnyčią. Ji prieš kiek metų dalyvavo Sv. Teresėlės palaimintąją paskelbimo iškilmėse ir po to parašė šventosios biografiją. Dabar Lisieux mieste, prie to paties altoriaus, prie kurio šv. Teresėlė priėjo prie pirmosios Komunijos, rašytoja Keeyes buvo priimta į Katalikų Bažnyčią.

Amerikoje labai daug rašytojų pastaruoju laiku pereina į katalikų tikėjimą. Štai neseniai atsivertė A. J. Cronin, autorius įdomios knygos "The Citadel", negrų rašytojas ir žurnalistas T. Lewis ir kiti.

LIETUVIAI AMERIKOJE

Dariaus Ir Girėno Rūmai

Amerikos Legijono Dariaus ir Girėno 271 posto naujieji rūmai buvo atidaryti per Paliaubų dieną, lapkričio 11 d. Rūmai pastatyti prie 4416-18-20 So. Western Ave., Chicagoje.

Gražus paminkilinis namas su puikia sale pastatyti beveik vien lietuvių surinktomis aukomis.

Renkamos Aukos Bažnyčios Statymui

Argentinos lietuviai katalikai neturi nė vienos bažnyčios, o gyvena tenai apie 40,000 lietuvių. Dauguma Argentinos lietuvių yra neturtingi darbininkai, kurie neįstengia tiek daug bažnyčios statymui surinkti pinigų.

Pirmoji lietuvių bažnyčia Argentinoj bus statoma Buenos Aires priemiestyje — Valentin Alisa.

Argentinos misijonierius kun. Jonas J. Jakaitis, MIC., jau pradėjo rinkti Chicagoje aukas šios bažnyčios statymui.

Lietuvių parapijų bažnyčiose renkama šiais sekmadieniais:

- Šv. Antano bažnyčioje, Cicero, lapkr. 12 d.
- Šv. Kryžiaus, Town of Lake — lapkr. 19 d.
- Užgim. Š. Marijos, Marquette Pk. lapkr. 26.
- Šv. Petro ir Povilo, W. Pullman, gruod. 3 d.
- Šv. Jurgio, Bridgeport, gruodžio 10 d.
- Visų Šventųjų, Roseland, gruodžio 17 d.
- Aušros Vartų, West Side, gruodžio 24 d.
- Nek. Prasid., Brighton Pk. gruodžio 31 d.
- Dievo Apvaizdos, 18-tos gatvės, sausio 5 d.
- Šv. Mykolo, North Side, sausio 14 d.

Argentinos lietuviai per daugelį metų gyvendami be savų bažnyčių, jų didelis skaičius neteko tikėjimo ir tautiniu žvilgsniu yra labai silpni. Gyvendami jie dideliame materijaliame skurde ir neturėdami nei tikėjimo paguodos, gan žymus jų skaitlius prieina prie desperatiškų savo gyvybei žingsniu... Amerikos lietuviai pagelbėdami argentiniečiams įsikurti lietuvišką bažnytelę, jų gyvenimo būklei daug palengvintų.

Amerikos lietuviai yra daug pasistatę labai gražių bažnyčių ir mokyklų, daug padėję net Lietuvos bažnyčių statymui, taip pat,

esu tikras, Amerikos katalikai lietuviai lengvai gali aukomis pastatydinti ir Argentinos katalikams pirmąją šventovę.

Eina Misijos

Brighton Parke prasidėjo Nekalto r'asidėjimo šv. Panelės parapijos sidabrinio jubiliejaus misijos. Misijos truks dvi savaites: 12 — 19 d. — moterims ir mergaitėms, 19 — 26 d. — vyrams ir vaikinams.

Misijas veda Tėvai Jėzuitai — kun. Antanas Mešlis ir kun. Pranas Aukštikalnis.

Kasdieną 5, 6, 7, 8, 9 valandomis laikomos šv. Mišios ir po sumos (9 val.) sakomas pamokslas.

Puiki Parapijos Vakarienė

Lapkričio 12 d. buvo šv. Jurgio parapijos metinė vakarienė. Programą puikiai pravedė komp. A. Pocius. Prelatas M. Krušas pasakė turiningą kalbą. Vakarienėje dalyvavo ir "Draugo" administratorius kun. J. Mačiulionis ir pasakė reikšmingą sveikinimo kalbą.

Lapkričio 19 d. įvyksta parapijos salėje vakarienė pagerbti Stanislovams: kun. St. Petrauskui ir kun. St. Gaučiui.

Kun. J. Dambrauskas Paskirtas Marijonų Rėmėjų Dvasios Vadu

Šį mėnesį kun. Juozas Dambrauskas, MIC., paskirtas Marijonų Rėmėjų Draugijos dvasios vadu. Jis yra gana gyvas ir nuoširdus kunigas, dar visai jaunas, pernai išventintas į kunigus.

Linkime kun. Juozui geriausios sėkmės organizaciniame darbe!

Didž. Gerb. Provincijolas West Sidėje

Amerikos Tėvų Marijonų Provincijolas kun. dr. J. Navieckas nuo lapkričio 13 d. iki 19 d. gyveno Chicagoje, West Sidėje, prieš tai buvo sustojęs keletą dienų Hinsdale, Ill., Kunigų Seminarijoje.

Gerb. kun. dr. J. Navieckas dar dalyvaus "Draugo" sukaktuvių bankiete (lapkričio 19 d.), o po to vėl išvyks į Marianapolio Kolegiją, Thompson, Conn.

"Draugo" Sukakties Pamaldos

Šv. Jurgio bažnyčioje, Bridgeporte, lapkričio 11 d. 11:30 val. įvyko "Draugo" 30 m. sukakties pamaldos. Buvo laikomos iškilmingos šv. Mišios. Pamokslą pasakė D. G. prelatas M. Krušas.

Hartfordiečiai Minėjo Vilniaus Atgavimą

Lapkričio 12 d. V. V. S. skyrius suruošė Šv. Trejybės lietuvių parapijos svetainėje, Hartford, Conn., Vilniaus atgavimo paminėjimą.

Jame turiningas kalbas pasakė prel. J. Ambotas, kun. dr. J. Vaškas, Marianapolio Kolegijos vice-ректорius ir A. F. Kneizys — "Darbininko" redaktorius. Programą atliko parapijos chorai, radio grupė ir solistai.

Per rinkliavą aukų gauta \$115.00. Be to, dar aukavo Šv. Jono draugija \$15.00, ir ponia Katkauskienė (Onos Kaskas motutė) \$10.00. Hartfordiečiai pasirodė labai esą geri patriotai, duosnūs ir nuoširdūs. Žmonių buvo pilna salė.

Blaivybės Idėjos Skleidėjai

Naujoje Anglijoje veikia L. R. K. Pilnųjų Blaivininkų Sąjunga, kurioj daugiausia gyvumo rodo Worcesterio ir Cambridge skyriai. Šiais metais, lapkričio 26 d. įvyks blaivininkų 28-tasis seimas Worcester, Mass., Šv. Kazimiero parapijoje.

Juk būtų gražu, kad Chicagos parapijose įsisteigtų blaivininkų kuopos, ar atsigaivinčių jau veikusios kuopos. Dabar maža tegirdėti iš Chicagos blaivininkų veikimo, nors čia yra nemaža blaivybės idėjos skleidėjų, kaip kun. Briška, A. Valančius — Cicero ir daug kitų. Kilnias blaivybės idėjas reikia veikimu ir pavyzdžiu skleisti tarp lietuvių jaunuomenės.

Moterims Įdomu

"Draugo" dienraštis nuo lapkričio mėn. 1 d. kas pirmadienį pradėjo redaguoti atskirą puslapį, skiriamą tik moterims. Redaktore pakviesta ponia A. Lapinskienė. Moterys turėtų labiau susidomėti "Draugu", nes ten ras be kitų žinių ir daug medžiagos moterų klausimais.

Portugalai Prieš Civilinę Metrikaciją

Kai dabar Lietuvoje dar galvojama apie civilinės metrikacijos įstatymo išleidimą, Portugalijoje juo nori kuo greičiau nusikratyti, nes jie pamatė tūkstančius nelaimių, apgaulinėjimų, netikusių susituokimų, paleistuvybių ir visokių kitokių pasekmių, kurias šal-tas ir sveikas protas gali mums atskleisti tokio pragaištingo įstatymo akivaizdoje.

Lietuvos katalikų dauguma yra priešingi civilinės metrikacijos įvedimui.

IŠ LIETUVOS GYVENIMO**Kaip Šelpti Vilniečius**

Kaune yra susidarę du pagrindiniai organai šelpti vilniečiams: Vyriausias Vilniaus Kraštui Remti Komitetas, ir Raudonasis Kryžius, kuris rūpinasi tik pabėgėliais ir internuotais. Abu organai stengiasi broliškai vilniečiams padėti.

Amerikoj aukas vilniečiams geriausia siūsti per Katalikų Federaciją, adresuojant L. Šimučiui, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Šiomis aukomis bus sušelpti vilniečiai katalikai lietuviai. Amerikoj aukas Vilniaus reikalams priima Lietuvos konsulatui.

Manau, kad amerikiečiai lietuviai gerai supranta dabartinį sunkų Lietuvos stovį, kad šiuo momentu ypač reikalinga visos tautos parama vilniečiams ir Lietuvai.

Dabar laikas ir reikalas ištiesti brolišką ranką vargstantiems tautiečiams.

Kaip Su Vilniaus Krašto Gyventojų Pilietybe?

Ar visi atėjūnai ir atbėgėliai į Vilniaus kraštą bus Lietuvos piliečiais laikoma? Ne. Ši reikalą taip sutvarkys. Tie, kurie gyveno Vilniaus krašte iki 1920 m. liepos 20 d., turės teisę gauti vietos gyventojų pažymėjimą, gi visi kiti, atvykę po 1920 m. liepos 20 d., bus laikomi svetimšaliais ir Lietuvoj gyventi gaus laikinus leidimus. Vilniaus krašto gyventojams bus išduoti nauji pasai, kartu keičiant visiems Lietuvos gyventojams pasus. Tas bus padaryta kitais metais.

Rusų Armija Jau Lietuvoje

Kaip buvo sutartyje numatyta atgaunant Vilnių, Lietuva išleisdžia rusų kariuomenės būrius į Nemuno pakrantes. Lapkričio 14 d. apie 20,000 sovietų kariuomenės jau įžengė į Lietuvos teritoriją. Raudonarmiečių artilerijos pulkas atvyko į Alytų, o motorizuota kariuomenės dalis sustos Gaižūnuose, ties Kaunų. Rusų raiteliai sustos Prienuose. Didžiausia sovietų įgula bus Naujojo Vileikoj, netoli Vilniaus.

Be sovietų kariuomenės įgulų bolševikai Lietuvoje dar turės ir oro laivyno bazę netoli Vilniaus miesto.

Kodėl Vilnius Mums Brangus?

Už Vilniaus kraštą, už sostinę kovojome, tiesa, ne ginklais, bet diplomatiniais ir kultūringu būdu beveik dvidešimt metų. Kodėl mes nekovojome taip energingai už lietuviškas Rytprūsių teritorijas, už Lietuvos valdytus didžiulius dabar Rusijos valdomus plotus, bet kodėl mes taip energingai gynėme Vilniečių teises, kodėl reikalavome grąžinti Vilnių? Kodėl Vilniaus kraštas lietuvių tautai taip brangus?

Ekonominiu atžvilgiu Vilnius ir jo kraštas Lietuvai daug naudos neduos. Vilniaus krašto žemė smėlėta, nederlinga, ūkininkai gyvena nuskurdę, nepasiturinčiai. Bet Lietuva netiek trokšta turtų, kiek laisvės ir laimės savo tautiečiams, kuriuos norėjo išvaduoti iš lenkų persekiojimo jungo, norėjo broliams suteikti galimumo savo gimtoje kalboje šviestis, mokytis, praktikuoti religiją, gauti skaičyti lietuviškus laikraščius, knygas, kas lenkų buvo uždrausta, suvaržyta.

Dalį Vilniaus krašto jau atgavome, pasiūlydome lietuvių tautos pasitenkinimo ir džiaugsmo banga. Tačiau lietuvių tauta dar turi sunkų uždavinį — atgauti dar du trečdaliu Vilniaus krašto, dabar valdomo Sovietų ir Vokietijos. Tas pasiekti mums daug sunkiau, bet vilčių nenustosime, nes kasdien politinės aplinkybės keičiasi, mainosi valstybių sienos. Tik budėkime ir reikalaukime — atgausime ir likusius kraštus.

Vilniaus miestas taip pat dideliais turtais nei geografiniai ekonominė situacija nepasizymi. Neturi jis jūros priplaukos, neturi daug didžiulių fabriku, nėra gera tarptautinės prekybos pozicija. Tiesa jis turi gražių bažnyčių, puikių pastatų, virš 200,000 gyventojų (kurių daugiau kaip pusę žydai, lenkai ir rusai), bet ne dėl to mes Vilniaus miestą branginame. Ten yra lietuvių tautai daug brangesnių dalykų už mūrus, už fabrikus, už visokius turtus.

Vilnius Lietuvai yra brangus istoriniu, tautiniu, religiniu ir kultūriniu atžvilgiu. Vil-

niaus miestas yra įsteigtas mūsų valdovo Gedimino. Vilnius ilgus šimtmečius buvo Lietuvos centru ir sostine. Vilnius buvo ir kultūriniu lietuvių tautos centru. Ten buvo pirminis Lietuvos universitetas, ten 18 ir 19 amžiuje studijavo žymieji tautos rašytojai, poetai, istorikai ir tautinės sąmonės ugdytojai. Iš Vilniaus sklido lietuvių tautinis susipratimas, Lietuvos kultūrinimas ir švietimas. Iš ten taip pat sklido visos naujosios idėjos.

Vilnius ypatingai mums brangus religiniu atžvilgiu, ten randasi stebuklingas Panelės Švenčiausios paveikslas — Aušros Vartuose, kur daugelis vargų ir nelaimių spaudžiamų randa sau nuraminimą ir maldavimų išsklaidymą. Taigi Vilnius Lietuvai yra ir religinių brangenbių centras.

Vilnių taip troškome atgauti, todėl kad mes jį buvome gavę nustatant Lietuvos sienas, kad mes jį buvome krauju išsikovoje, bet tik klasta, sulauždami Suvalkų sutartį, jį lenkai buvo pasigrobę. Vilnius jau buvo ir 1920 m. Lietuvos sostine ir konstitucijoje visuomet buvo pabrėžta, kad tikroji Lietuvos sostinė yra Vilnius, o laikinąja sostine — Kaunas.

Todėl mes Vilnių ir branginame, kad jis yra tradicinė Lietuvos sostinė, kad jame randasi lietuvių tautos brangenybės: Aušros Vartai, Gedimino kalnas, šv. Kazimiero grabas, Dr. Basanavičiaus, Petro Vileišio ir daugelio kitų mūsų tautos žymių vyrų, tautinės sąmonės kėlėjų, lietuvių tautos veikėjų kapai.

Todėl šiandien viso pasaulio lietuviai taip džiaugiasi, atgavę Vilnių, ir kartu taip nuširdžiai rūpinasi dėl jo atstatymo, išmaitinimo ir atlietuvinimo. Vilnius lietuvių įsteigtas ir pastatytas tik lietuviams.

“Kas gi papiktina vieną iš šitų mažutėlių, kuris į mane tiki, tas vertas, kad asilo sukamų girnų akmuo būtų užnertas jam ant kaklo ir kad jis būtų nuskandintas jūros gilumoje.” (Mato XVIII, 6).

1085278